

Συνταγματικά κατοχυρωμένο καθεστώς εργοδότησης στον ευρύτερο δημόσιο τομέα

Προοπτική και προκλήσεις από
τυχόν λύση του Κυπριακού

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- **Θεματική:** καθεστώς εργοδότησης στον ευρύτερο δημόσιο τομέα σήμερα και στο μέλλον
- **Δομή:**
 1. Βασικές Διευκρινήσεις
 2. Σημερινό καθεστώς και δυνατότητα αλλαγών
 3. Μελλοντικό καθεστώς
- **Θέση:** ισχυρή συνταγματική κατοχύρωση και αβεβαιότητα διατήρησης της

ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ

1. Πλέγμα νομικών πηγών, ειδική βαρύτητα συνταγματικής πρόνοιας (αρ. 122-125) και ιεραρχική υπεροχή (Cf. MoU και αρ. 179, 169, 1^A)
2. Η συνταγματική κατοχύρωση των **οργανισμών** που εντάσσονται στη δημόσια υπηρεσία έχει άμεση, απόλυτη και εξαρτώμενη επίδραση στο καθεστώς και των υπαλλήλων αυτών των οργανισμών → **Καθεστώς εργοδότησης**
3. **Διαπραγματεύσεις**: αχαρτογράφητα νερά & περιεχόμενο & εμπιστευτικότητα & διακοπή (;) → **tabula rasa & preventive lobbying**

ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΚΑΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΑΛΛΑΓΩΝ

- **ΑΡΘΡΟΝ 122**
- Ο όρος «δημόσιος υπάλληλος» δηλοί τον κατέχοντα μονίμως ή προσωρινώς δημοσίαν θέσιν ή αξίωμα ή τον αναπληρούντα τον μόνιμον κάτοχον.
- Ο όρος «δημόσια υπηρεσία» σημαίνει υπηρεσίαν υπαγομένην εις την Δημοκρατίαν, πλην της υπηρεσίας εν τω στρατώ ή εν τοις σώμασιν ασφαλείας της Δημοκρατίας και περιλαμβάνει υπηρεσίαν παρά τω Οργανισμώ Εσωτερικών Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, τω Ραδιοφωνικώ Ιδρύματι Κύπρου και τω Οργανισμώ Ηλεκτρισμού Κύπρου και παρ' οιοδήποτε ετέρω νομικώ προσώπω δημοσίου δικαίου ή παρ' οιοδήποτε ετέρω οργανισμώ δημοσίου δικαίου άνευ νομικής προσωπικότητος, ιδρυόμενοι προς το δημόσιον συμφέρον υπό νόμου, των οποίων τα κεφάλαια είτε παρέχονται είτε είναι ηγγυημένα υπό της Δημοκρατίας, εν ή δε περιπτώσει η επιχείρησις ασκείται αποκλειστικώς υπό τοιούτου νομικού προσώπου ή οργανισμού, εφ' όσον η διοίκησις αυτού τελεί υπό τον έλεγχον της Δημοκρατίας. Ο εν αρχή όρος δεν περιλαμβάνει όμως υπηρεσίαν εις θέσιν ή αξίωμα ου ο διορισμός ή η πλήρωσις δυνάμει του Συντάγματος ενεργείται από κοινού υπό του Προέδρου και του Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας, ουδέ υπηρεσίαν εργατών, εκτός εάν ούτοι απασχολώνται τακτικώς ως εργάται εις μόνιμα έργα της Δημοκρατίας ή οιοδήποτε εκ των ειρημένων νομικών προσώπων ή οργανισμών.

ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΚΑΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΑΛΛΑΓΩΝ

- «Αποκρατικοποίηση και Ιδιωτικοποίηση» δεν είναι ταυτόσημοι όροι
- Σε καμία όμως περίπτωση αυτή η διαδικασία δεν μπορεί να εφαρμοστεί όταν ο δημόσιος χαρακτήρας του οργανισμού δεν είναι αυτός της επιχείρησης αλλά τέτοιος που να διαφυλάσσεται από το Σύνταγμα ως μονίμως δημόσιος.
- Αυτό δεν μπορεί να γίνει παρά μόνο δια τροποποίησης του Συντάγματος

ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΚΑΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΑΛΛΑΓΩΝ

- Η μετατροπή του δημόσιου οργανισμού σε δημόσια επιχείρηση αλλά και αφαίρεση της δυνατότητας του οργανισμού να επιτελέσει την αποστολή του δια της εκχώρησης τμημάτων του ή/και δια της δημιουργίας μιας παράλληλης δημόσιας επιχείρησης στην οποία μεταφέρεται το έργο του οργανισμού (shell/exoskeleton structure), δεν είναι συμβατή με το Σύνταγμα.
- Αυτό σημαίνει ότι δεν μπορεί επίσης να αποψιλωθεί ο οργανισμός από τα ουσιώδη για μπορεί να επιτελέσει το έργο του.

Η.Ο. και Κεντρική Δημόσια Υπηρεσία

- Τα ισχύοντα για υπαλλήλους στην κεντρική δημόσια υπηρεσία προεκτείνονται και στους «Η.Ο.» Cf. Ωρομίσθιο προσωπικό
- Σύνταγμα κατονομάζει τους 3 οργανισμούς και τους διαχωρίζει από άλλους οργανισμούς που θα δημιουργούνταν με νομοθετική πρόνοια
- Επιχείρημα: οι οργανισμοί αυτοί ιδρύονται με αντίστοιχους νόμους που μπορεί να τροποποιηθούν
- Απάντηση: η δια νόμου ίδρυση τους αποτελεί συμμόρφωση με τη συνταγματική επιταγή και όχι επιλογή του Κράτους → τους εντάσσει στο στενό πυρήνα της Κρατικής εξουσίας ένεκα της ευαίσθητης φύσης της εργασίας τους, της κοινωνικής σημασίας του έργου τους, της ανάγκης σταθερότητας και ασφάλειας και της διαφύλαξης του απρόσκοπτου της παροχής των υπηρεσιών τους ανεξάρτητα με τις συνθήκες της αγοράς και της οικονομίας

ΔΙΕΞΟΔΟΣ

- Απόκλιση από αυτή την πρόθεση του συνταγματικού νομοθέτη μπορεί να γίνει μόνο δια τροποποίησης του άρθρου 122 Συντάγματος και σύμφωνα με την διαδικασία του άρθρου 182 Συντάγματος (Πλειοψηφία 2/3, Παράρτημα ΙΙ).
- Δίκαιο της Ανάγκης δεν βρίσκει εφαρμογή ως προς την ουσία του πράγματος

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

- Οι εργαζόμενοι σε αυτούς δεν μπορεί να έχουν παρά το ίδιο καθεστώς με άλλους εργαζόμενους στη δημόσια υπηρεσία, με ότι αυτό συνεπάγεται για όρους εργοδότησης και ωφελήματα.
- Είναι νομικά αδύνατο να **διαχωριστεί το καθεστώς των οργανισμών από το καθεστώς των εργαζομένων** σε αυτούς κατά τρόπον αρνητικό και διαφορετικό από αυτόν που ισχύει για άλλους εργαζόμενους στη δημόσια υπηρεσία (αρ. 28, 122, 146 Συντάγματος)

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

- Η όποια μεταβολή στο εργασιακό τους καθεστώς πρέπει να είναι συμβατή με την **αρχή των κεκτημένων δικαιωμάτων** που συνδέεται στενά με το θεμελιώδες δικαίωμα της ιδιοκτησίας, με την **αρχή των θεμιτών προσδοκιών**, με την **αρχή της αναλογικότητας** και με την **αρχή της ίσης μεταχείρισης και αποφυγής διακρίσεων**.

ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

- Διαπραγματεύσεις και ΔΔΟ
- Δομικό αποτέλεσμα: 3 τουλάχιστον κατηγορίες ΔΥ
- Ζητήματα:
 1. Ποσόστωση
 2. Μεταβίβαση υπαλλήλων και όροι εργοδότησης → τερματισμός προστασίας ισχύοντος συνταγματικού πλαισίου και εφαρμογή νέου → περιεχόμενο (;) και preventive lobbying
 3. Τρόπος λήψης αποφάσεων (ΕΔΥ & εντός υπηρεσίας) → ερμηνεία αποτελεσματικής συμμετοχής και πολιτικής ισότητας
 4. Ειδικό ζήτημα δομικής τοποθέτησης «Η.Ο» και καθεστώτος

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- Αχαρτογράφητα νερά
- Ανάγκη επηρεασμού διαμορφούμενου πλαισίου προληπτικά
- Ισχυρή συνταγματική κατοχύρωση και αβεβαιότητα διατήρησης της
- Philip Levine: «I am 71 now, so it's hard to imagine a dramatic change»
- Think Again!